

Svar på skriftligt spörsmål SSS 155/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om förbud mot användning av namn på animaliska produkter vid försäljning och marknadsföring av vegetarisk kost

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 155/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikko Kärnä/cent:

Ska regeringen vidta åtgärder för att försäljningen och marknadsföringen av produkter med vilseledande namn ska förbjudas i Finland på samma sätt som i Frankrike?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 (*förordningen om livsmedelsinformation*) föreskrivs om obligatorisk livsmedelsinformation. I förordningen föreskrivs också att den livsmedelsinformation som lämnas ska vara korrekt, tydlig och lätt att förstå för konsumenten. Livsmedelsinformationen får inte vilseleda konsumenten när det gäller till exempel livsmedlets art, egenskaper eller sammansättning.

Till de obligatoriska uppgifterna hör livsmedlets beteckning, dvs. namn, som ur konsumentens perspektiv är en av de viktigaste påskrifterna på förpackningen till ett livsmedel. Livsmedlets beteckning ska beskriva och specificera livsmedlet på ett exakt sätt. Som livsmedlets beteckning ska användas det namn som fastställs i lagstiftningen. Om ett sådant namn inte finns, ska man som livsmedlets beteckning använda det namn som blivit vedertaget i Finland eller ett namn som beskriver livsmedlet och vid behov dess användning så att namnet exakt specificerar livsmedlet i fråga och skiljer det från andra livsmedel som det annars kunde förväxlas med.

I lagstiftningen fastställda, officiella namn är till exempel de namn på mjölkprodukter, nötkött och fjäderfäkött som fastställts med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (*marknadsordningsförordningen*). Definitionen av kött som används som ingrediens i ett livsmedel finns i bilaga VII i förordningen om livsmedelsinformation.

I förordningen om livsmedelsinformation föreskrivs dessutom att om en ingrediens som konsumenten förväntar sig ska ingå eftersom den normalt används eller ingår naturligt, har utbytt mot en annan beståndsdel eller ingrediens ska det i anslutning till livsmedlets beteckning klart och tydligt anges vilken ingrediens som har använts som ersättning.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 155/2018 rd

Livsmedelssäkerhetsverket Evira har särskilt i handboken om livsmedelsinformation (Eviras anvisning 17068/1) och även på andra sätt, med hjälp av ett antal exempel, gett både aktörerna inom livsmedelsbranschen och tillsynsmyndigheterna anvisningar om hur ett livsmedels beteckning ska bildas.

När det gäller namn på mjölkprodukter har Evira gett en anvisning om att de namn på mjölkprodukter som anges i del III i bilaga VII i marknadsordningsförordningen inte får användas i namn på produkter av vegetabiliskt ursprung. Således är till exempel beteckningarna ”sojamjolk” och ”havreyoghurt” eller uttrycken ”som matlagingsgrädde” eller ”mjölkliknande” inte tillåtna.

Evira har även gett en anvisning om att begreppet ”vegetarisk” och motsvarande uttryck kan användas i produktnamn som i första hand beskriver livsmedlets form eller tillverknings sätt. Till exempel beteckningarna ”sojakorv” och ”grönsaksbiff” är tillåtna. Däremot är det inte tillåtet att i namnet på en produkt av vegetabiliskt ursprung hänvisa till ett djur eller en del av slaktkroppen. Till exempel beteckningarna ”vegetarisk skinka” eller ”vegansk filébiff” anses strida mot livsmedelslagstiftningen.

Begreppet ”vegansk” och andra motsvarande uttryck är frivilliga uppgifter. Enligt livsmedelslagstiftningen ska även den frivilliga livsmedelsinformationen vara korrekt och inte vilseleda konsumenten när det gäller till exempel livsmedlets sammansättning.

Utbudet av livsmedel som är avsedda för vegetarianer och veganer har ökat särskilt under de senaste åren. Namn på vegetariska och veganska produkter är en aktuell fråga i hela Europa och även globalt sett. Därför behövs det anvisningar och lagstiftning på EU-nivå. Enligt förordningen om livsmedelsinformation ska Europeiska kommissionen utfärda genomförandeakter om frivillig information om ett livsmedels lämplighet för vegetarianer och veganer. Kommissionen har ännu inte lagt fram ett lagstiftningsförslag. När vi får kommissionens förslag deltar Finland aktivt i behandlingen av förslaget.

Finland kommer också att undersöka förändringen i den franska livsmedelslagstiftningen angående namngivning av livsmedel av vegetabiliskt ursprung samt möjligheten att tillämpa dylika regler i Finland.

Evira har ordnat flera utbildningar för de kommunala myndigheter som har i uppgift att övervaka att livsmedelsinformationen överensstämmer med bestämmelserna och understrukit vikten av att myndigheterna övervakar livsmedelsbeteckningarnas och påskrifternas tydlighet.

Helsingfors 14.5.2018

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä